

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 แนวทางคือ

1. สัมภาษณ์คุณลักษณะทั่วไป โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ประชาชนทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำไปสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไป สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 50 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดคุณลักษณะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

1.2 ปรับปรุงและหาประสิทธิภาพของแบบสอบถาม (ดังรายละเอียดในขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม)

2. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 3.1.1 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในเขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30,241 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2550) จำแนกเป็น ข้าราชการ นักการเมืองท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สูตรของ Yamane โดยกำหนดให้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีค่าความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 0.05 (สมชอบ นิตินันท์. 2542.: 37) ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Nd^2}$$

เมื่อ n = จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนประชากรเป้าหมายทั้งหมด

d = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับ

ให้มีได้ในกลุ่ม (ในที่นี้ไม่เกิน 0.05)

ดังนั้น ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง n มีจำนวน 400 คน

3 การสุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณ ทำโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (stratified cluster sampling) ตามสัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นทำการเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างกระจายแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากและใช้ตารางเลขสุ่ม ซึ่งผลการปฏิบัติอย่างมีรายละเอียด โดยจัดเป็นประเภทในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	เป้าหมายประชากร	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
1	นักการเมืองท้องถิ่น	128	25
2	ข้าราชการ	849	155
3	ประชาชนทั่วไป 49 หมู่บ้าน	29,264	220
รวมทั้งสิ้น		30,241	400

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คุณลักษณะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คุณธรรมจริยธรรมของนักการเมือง คุณลักษณะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามความต้องการของสังคมปัจจุบันและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คุณลักษณะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และจากผลการสัมภาษณ์คุณลักษณะทั่วไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามข้อ 3.1.1 ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง ต่อคุณลักษณะ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะส่วนตัว ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ด้านภาวะความเป็นผู้นำ ในแต่ละด้านมีรายการคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับความคิดเห็น ดังนี้คือ

ด้านลักษณะส่วนตัว ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านความเป็นผู้นำ
ได้แบบสอบถาม ทั้งหมด 88 ข้อ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ
ตรวจสอบ รายการ(Checklist) จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง ต่อคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน จำนวนทั้งหมด
80 ข้อ ในแต่ละด้านมีคำถามจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีรายการคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating scale) มี 5 ระดับความคิดเห็น

4. นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องเชิง โครงสร้าง
(Structural validity) ความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของรูปแบบ
(Format) ตลอดจนความสอดคล้องของคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านกับพฤติกรรมที่ใช้ ในการ
วัด จากนั้นแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ในข้อ 4. ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและประเมิน
ความเหมาะสมโดยใช้เกณฑ์ 80 % (ประภาศรี สุทะปลา, 2544: 31) กล่าวคือ ข้อที่ผู้เชี่ยวชาญ 4 ใน 5
ลงความเห็นว่าเป็น “เหมาะสม” เป็นข้อที่สามารถนำไปใช้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ฯ ได้ โดย
ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนเป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปประกอบด้วย

5.1 ผศ.ดร. โกมล แพนพา อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วุฒิกการศึกษา น.บ. รป.ม., กษ.บ. กศ.บ. Ph.D.

5.2 นายอึ้งยศ อุดรพิมพ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

5.3 นายบรรจง สุรมณี ผู้อำนวยการ โรงเรียนสารคามพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม 1 วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

5.4 นายณัฐวุฒิ ภัทรประยูร ข้าราชการกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ

กรุงเทพมหานคร วุฒิกการศึกษา Mb.A. (บริหารธุรกิจ)

5.5 นายไพรัช ไชยสมคุณ ทนายความชั้น 1 วุฒิกการศึกษา น.บ., กศ.ม.

(บริหารการศึกษา) ซึ่งผลการประเมินแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ แสดงได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2-แสดงผลการประเมินแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ

คุณลักษณะ	จำนวนข้อ	จำนวนข้อที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 80)
1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	8	8
2. ด้านลักษณะส่วนตัว	20	18
3. ด้านความรู้ความสามารถ	20	19
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	20	20
5. ด้านความเป็นผู้นำ	20	20

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นให้ปรับปรุงบางคำถามที่มีความซ้ำซ้อนกันมารวมเป็นข้อเดียวกัน บางคำถามที่เป็นคุณลักษณะที่ไม่ตรงกับด้านที่ถาม ได้มีการแก้ไขใหม่และได้เปลี่ยนคำถามจากที่เป็นคำถามด้านบวกเพียงด้านเดียว ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเป็นข้อคำถามที่ชี้นำคำตอบ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกให้เหลือเฉพาะข้อที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 80

6. ปรับปรุงแบบสอบถามจากข้อ 5. ตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับประชาชนทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อหาค่า อำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้การทดสอบ-t (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05, 0.01 และ 0.001 โดยเทคนิค 25% แบบสอบถามที่ได้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ t อยู่ระหว่าง 2.25 (ข้อ 6. ถึง 20.60 (ข้อ 52. ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถึงระดับนัยสำคัญ 0.001 จากนั้นคัดเลือกให้เหลือด้านละ 5 ข้อ โดยแต่ละคุณลักษณะที่ต้องการวัดจะประกอบด้วยคำถามด้านบวก 8 ข้อและคำถามด้านลบอีก 7 ข้อ และมีค่า t ที่ระดับนัยสำคัญตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป จนได้แบบประเมินฉบับสมบูรณ์

8. นำแบบสอบถามจากข้อ 7. ไปทดลองกับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน นำผลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในแต่ละด้าน

คุณลักษณะ	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านลักษณะส่วนตัว	15	0.83
ด้านความรู้ความสามารถ	15	0.88
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	15	0.82
ด้านความเป็นผู้นำ	15	0.85
รวมทุกด้าน	50	0.96

จากตารางที่ 3 พบว่าคุณลักษณะในแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.80 และแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าความเชื่อมั่น 0.96 ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541: 120)

9. นำฉบับสอบถามที่ได้จากข้อ 9. ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วเก็บคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

1. การหาค่าอำนาจจำแนก ทำได้โดยแบ่งกลุ่มทดลองจำนวน 50 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีคะแนนรวมสูง และกลุ่มที่มีคะแนนรวมต่ำ จากนั้น ใช้สถิติทดสอบ-ที เทคนิค 50% หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_H}}}$$

- เมื่อ t แทน จำนวนจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม
 \bar{X}_H แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มคะแนนรวมสูง
 \bar{X}_L แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มคะแนนรวมต่ำ
 S_H^2 แทนความแปรปรวนของกลุ่มคะแนนรวมสูง
 S_L^2 แทนความแปรปรวนของกลุ่มคะแนนรวมต่ำ
 n_H จำนวนตัวอย่างในกลุ่มคะแนนรวมสูง
 n_L จำนวนตัวอย่างในกลุ่มคะแนนรวมต่ำ

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 102) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum_{i=1}^n S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามในแต่ละด้าน

$\sum_{i=1}^n S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อคำถาม

S_t^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรวมในแต่ละด้าน

n แทน จำนวนข้อคำถามทั้งหมดในแต่ละด้าน

โดยผู้วิจัยจะหาค่า α โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ นำมาวิเคราะห์และคำนวณหาค่าต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาสร้างตารางแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะแต่ละข้อในด้านต่าง ๆ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ประกอบกับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนชาย และประชาชนหญิงต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแต่ละด้าน วิเคราะห์ด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละด้าน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหา Independent sample t-tests โดยสถิติวิเคราะห์แบบ t-tests

4. การแปลความหมายข้อคำถามในแต่ละคุณลักษณะ ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 103)

4.1. ข้อคำถามด้านบวก

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51-5.0	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
3.15-4.50	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
2.51-3.50	ไม่แน่ใจว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์
1.51-2.50	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
1.00-1.50	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

4.2. ข้อคำถามด้านลบ

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51-5.0	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด
3.15-4.50	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
2.51-3.50	ไม่แน่ใจว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์
1.51-2.50	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
1.00-1.50	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด

การนำเสนอผลการวิจัย

นำผลการวิจัยที่ได้จัดพิมพ์เป็นรายงานการวิจัยตามแบบของบัณฑิตวิทยาลัย